

Wrocław, 6 września 2024

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Walkowiak
Wydział Informatyki i Telekomunikacji
Politechnika Wrocławska

**RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
DLA RADY DYSCYPLINY INFORMATYKA TECHNICZNA I TELEKOMUNIKACJA
POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ**

Autor rozprawy doktorskiej: mgr inż. Michał Weissenberg

Tytuł rozprawy doktorskiej: „*Modelowanie złożonych systemów niepełnodostępnych*”

Promotor: dr hab. inż. Sławomir Hanczewski

1. Zakres i charakter rozprawy

Recenzowana rozprawa doktorska mgr inż. Michała Weissenberga dotyczy aktualnych i ważnych zagadnień związanych z sieciami teleinformatycznymi. W rozprawie poruszane są zagadnienia dotyczące modelowania złożonych wielousługowych systemów teleinformatycznych. Jako przykład złożonych wielousługowych systemów teleinformatycznych analizowane są systemy chmurowe (ang. *cloud computing*) działające w modelu infrastruktura jako usługa IaaS (ang. *Infrastructure as a Service*). Systemy telekomunikacyjne używane w przeszłości zapewniały dostęp do jednego rodzaju zasobów, np. łącza telefonicznego lub przepływności łącza sieciowego. Współczesne systemy teleinformatyczne – takie jak systemy chmurowe typu IaaS – zapewniają dostęp do wielu rodzajów zasobów, w tym: zasobów obliczeniowych (procesory), pamięci typu RAM, pamięci dyskowej, łączy sieciowych. Ponadto, takie systemy zapewniają różnorodne usługi odzwierciedlające rosnące potrzeby użytkowników indywidualnych i biznesowych. Główny cel rozprawy polega na opracowaniu analitycznych i symulacyjnych modeli wielousługowych złożonych systemów teleinformatycznych. Ponadto, dodatkowe cele obejmują opracowanie metod umożliwiających analizę wykorzystania poszczególnych zasobów w złożonym systemie teleinformatycznym, który jest w stanie obsługiwać jednocześnie strumienie do różnych typów zasobów oraz analiza systemów z ruchem Erlanga, Engseta oraz Pascala typu elastycznego i adaptacyjnego. Tematykę rozprawy oceniam jako aktualną i ważną dla sektora ICT.

Rozprawa doktorska jest przedstawiona w formie zbioru opublikowanych i powiązanych tematycznie 8 artykułów naukowych poprzedzonych obszernym wprowadzeniem przedstawiającym opis osiągnięć doktoranta. Rozprawa ma charakter zarówno poznawczy

jak i utylitarny. W zakresie rozważań teoretycznych, mgr inż. Michał Weissenberg opracował modele analityczne oraz symulacyjne złożonych wielousługowych systemów chmurowych IaaS. Natomiast aspekt utylitarny rozprawy jest związany z przeprowadzeniem szerokich badań symulacyjnych i analitycznych prezentujące wyniki dla przykładowych scenariuszy wykorzystując rzeczywiste parametry usług chmurowych typu IaaS. W szczególności, przeprowadzone badania symulacyjne wykazały dokładność zaproponowanych metod modelowania.

2. Zawartość rozprawy

Rozprawa doktorska składa się z wprowadzenia zawierającego 2 rozdziały oraz 8 opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych. Pierwszy rozdział wprowadzenia omawia osiągnięcia naukowe będące podstawą do nadania stopnia doktora. Omówienie zawiera wstęp do rozważanej problematyki badawczej, cel i zakres badań oraz dokładny opis głównych osiągnięć doktoranta. Drugi rozdział wprowadzenia omawia pozostałe osiągnięcia doktoranta, w tym spis pozostałych osiągnięć doktoranta oraz wykaz różnych aktywności doktoranta takich jak udział w projektach naukowych, staże naukowe, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zaangażowanie w organizację konferencji.

W dalszej części rozprawy znajdują się publikacje wchodzące w skład zbioru opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych:

- Sławomir Hanczewski, Maciej Stasiak, Michał Weissenberg. High-accuracy analytical model for heterogeneous cloud systems with limited availability of physical machine resources based on Markov Chain. *Electronics*.13:11:2161. <https://doi.org/10.3390/electronics131121612024>.
- Sławomir Hanczewski, Maciej Stasiak, Michał Weissenberg. An analytical model of IaaS architecture for determining resource utilization. *Sensors*, 9:2758, 2024. <https://doi.org/10.3390/s24092758>.
- Joanna Weissenberg, Michał Weissenberg. Model of a queuing system with BPP elastic and adaptive traffic. *IEEE Access*. wolumen 10, strony 130771-130783, 2022. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2022.3229234>.
- Sławomir Hanczewski, Maciej Stasiak, Michał Weissenberg. A multiparameter analytical model of the physical infrastructure of a cloud-based system. *IEEE Access*. wolumen 9, strony 100981-100990, 2021. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2021.3097157>.
- Sławomir Hanczewski, Maciej Stasiak, Michał Weissenberg. Modeling of complex non-full-availability systems. *Journal of Telecommunications and Information*

Technology (JTIT). numer 2, strony 70–77, Styczeń 2020. <https://doi.org/10.26636/jtit.2020.143320>.

- Sławomir Hanczewski, Michał Weissenberg. A Study on the properties of complex non-full-availability systems. 39th International Business Information Management Association Conference IBIMA. 30-31 May 2022, Granada, Spain.
- Sławomir Hanczewski, Maciej Stasiak, Michał Weissenberg. The analytical model of complex non-full-availability system. Choraś, M., Choraś, R. (eds) Image Processing and Communications. IP&C 2019. Advances in Intelligent Systems and Computing. wolumen 1062, 2019. Springer, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-31254-1>.
- Sławomir Hanczewski, Michał Weissenberg. Concept of an analytical model for cloud computing infrastructure. 2018 11th International Symposium on Communication Systems, Networks & Digital Signal Processing (CSNDSP). strony 1-4, Budapeszt, Węgry, 2018. <https://doi.org/10.1109/CSNDSP.2018.8471814>.

Na końcu rozprawy umieszczone są oświadczenie współautorów artykułów naukowych wchodzących w skład rozprawy. Należy podkreślić, że udział Doktorant w każdej z publikacji wynosi co najmniej 50%. Średnio, udział wynosi 69%. Doktorant nie jest podany jako pierwszy autor publikacji wchodzących w skład rozprawy doktorskiej, ponieważ w zespole naukowym, w którym pracuje stosowana jest alfabetyczna kolejność autorów publikacji.

W mojej ocenie struktura rozprawy doktorskiej jest prawidłowa. Doktorant w przejrzysty sposób przedstawił kolejne zagadnienia, co ułatwia lekturę i analizę zawartości rozprawy. Ponadto, pragnę podkreślić wysoką jakość rozprawy pod kątem językowym, stylistycznym i edycyjnym.

3. Poprawność i oryginalność postawionej tezy

Teza rozprawy jest sformułowana w następujący sposób:

Możliwe jest opracowanie na poziomie zgłoszeń modeli analitycznych o wysokiej dokładności dla wielousługowych złożonych systemów teleinformatycznych.

W mojej opinii teza rozprawy jest sformułowana generalnie w poprawny sposób. Mgr inż. Michał Weissenberg na podstawie przeglądu literaturowego i własnej wiedzy prawidłowo określił zakres swojej rozprawy, koncentrując się na aktualnych i ważnych aspektach związanych ze współczesnymi sieci teleinformatycznymi. Pewien niedosyt budzi fakt, że Doktorant w tezie nie odnosi się do systemów chmurowych IaaS, które są przykładem złożonego systemu teleinformatycznego rozważanym w rozprawie w eksperymentach obliczeniowych. Ponadto, Doktorant w tezie nie odnosi się do systemów niepełnodostępnych, o których jest mowa w tytule rozprawy.

Teza została wykazana w rozprawie doktorskiej poprzez:

- Opracowanie modeli analitycznych dla wielousługowych złożonych systemów teleinformatycznych z uwzględnieniem dodatkowych założeń i ograniczeń.
- Opracowanie symulatora umożliwiającego zbadanie opracowanych metod.
- Przeprowadzenie obszernych symulacji i analiz umożliwiających porównanie wyników obliczeń analitycznych z wynikami eksperymentów symulacyjnych.

Według mojej opinii mgr inż. Michał Weissenberg rozwiązał postawiony problem naukowy stosując prawidłowe metody badawcze. Wyniki przedstawione w rozprawie zostały opatrzone dokładną analizą i dyskusją.

4. Analiza źródeł (w tym literatury światowej i stanu techniki) świadcząca o dostatecznej wiedzy autora w danej dyscyplinie naukowej

Doktorant przeprowadził przegląd literaturowy. Lista pozycji bibliograficznych umieszczona w rozprawie we wprowadzeniu zawiera 55 publikacji naukowych. Wśród nich znajdują się najważniejsze prace związane z tematyką poruszaną w rozprawie, w szczególności z tematyką teorii ruchu oraz inżynierii ruchu, systemami wielousługowymi, jakością usług w sieciach teleinformatycznych, systemami chmurowymi, aktualnymi trendami w sieciach teleinformatycznych. Przedstawiony przegląd literaturowy stanowi dobre wprowadzenie do dalszej części rozprawy prezentującej oryginalne koncepcje Doktoranta. Ponadto, każdy z 8 artykułów wchodzących w skład rozprawy zawiera dokładny przegląd literatury dotyczącej tematyki danego artykułu. Moim zdaniem, Doktorant posiada odpowiednią wiedzę i znajomość współczesnej literatury z zakresu związanego z tematyką rozprawy.

5. Pozycja rozprawy w stosunku do stanu wiedzy i stanu techniki reprezentowanych przez literaturę światową

Tematyka rozprawy doktorskiej jest związana z aktualnie rozwijanymi kierunkami badań w zakresie sieci teleinformatycznych. Zagadnienia dotyczące modelowania złożonych systemów teleinformatycznych z uwzględnieniem usług chmurowych są obecnie ważnym tematem badawczym uwzględniając nieustannie rosnący wolumen ruchu w sieciach teleinformatycznych, rosnącą popularność usług chmurowych oferowanych klientom indywidualnym i instytucjonalnym oraz zwiększające się potrzeby usprawniania działania sieci teleinformatycznych.

Doktorant w przedstawionej rozprawie doktorskiej kontynuuje prace badawcze prowadzone od wielu lat w Instytucie Sieci Teleinformatycznych Politechniki Poznańskiej. W rozprawie poruszane są różne zagadnienia związane z modelowaniem systemów teleinformatycznych uwzględniające najnowsze trendy w tym obszarze takie jak usługi chmurowe IaaS oraz systemy niepełnodostępne. Na szczególne wyróżnienie zasługuje fakt, że Doktorant w

przeprowadzonych badaniach uwzględnia parametry rzeczywistych systemów chmurowych oferowanych przez firmę Microsoft w ramach usługi Azure.

Opracowane metody można wykorzystać na etapie wymiarowania zasobów sieci teleinformatycznych, w tym dla systemów chmurowych, polegającym na określaniu wielkości niezbędnych zasobów do obsługi określonego natężenia ruchu na założonym poziomie jakości obsługi.

6. Znaczenie uzyskanych wyników dla danej dyscypliny naukowej

Badania naukowe dotyczące złożonych wielousługowych systemów teleinformatycznych są związane z rozwojem sieci teleinformatycznych, szczególnie w obszarze chmur obliczeniowych, które obecnie są najbardziej popularnym sposobem udostępniania różnorodnych usług informatycznych. Wcześniej realizowane badania naukowe dotyczące prostych systemów telekomunikacyjnych uwzględniały scenariusze, w których analizowane były systemy zapewniające dostęp do jednego rodzaju zasobów, np. łącza telefonicznego lub przepływności łącza sieciowego. Obecnie systemy teleinformatyczne, w tym systemy chmurowe, wymagają zarządzania wieloma rodzajami zasobów, np. zasoby obliczeniowe (procesory), pamięci typu RAM, pamięci dyskowe, łącza sieciowe.

Jako najważniejsze oryginalne osiągnięcia rozprawy doktorskiej mgr inż. Michała Weissenberga w dyscyplinie informatyka techniczna i telekomunikacja pragnę wymienić:

- Opracowanie i zbadanie trzech modeli analitycznych jednoparametrycznego złożonego systemu teleinformatycznego z ruchem Erlanga typu strumieniowego charakteryzujących się różną dokładnością. Opracowane model uwzględniają systemy niepełnodostępne.
- Opracowanie i zbadanie modelu analitycznego wieloparametrycznego złożonego systemu teleinformatycznego z ruchem Erlanga typu strumieniowego.
- Opracowanie i zbadanie modelu analitycznego wieloparametrycznego złożonego systemu teleinformatycznego z ruchem Erlanga typu strumieniowego, umożliwiającego wyznaczenie stopnia wykorzystania poszczególnych zasobów systemu.
- Opracowanie i zbadanie modelu analitycznego jednoparametrycznego kolejkowego systemu teleinformatycznego z ruchem Erlanga, Engseta i Pascala (BPP) typu elastycznego i adaptacyjnego.
- Opracowanie i implementacja autorskiego symulatora, umożliwiającego analizę złożonych systemów teleinformatycznych z ruchem Erlanga, Engseta, Pascala typu strumieniowego, elastycznego oraz adaptacyjnego z uwzględnieniem niepełnodostępnej struktury wewnętrznej podsystemu.

Należy podkreślić, że opracowane koncepcje oraz uzyskane wyniki mają duże znaczenia praktyczne. Doktorant zdefiniował i następnie rozwiązał realny i aktualny problem badawczy

związany z modelowaniem wielousługowych złożonych systemów teleinformatycznych, których reprezentatywnym przykładem są systemy chmurowe o architekturze typu IaaS.

7. Główne wady rozprawy, słabe stron wraz z krytycznymi uwagami szczegółowymi

Uwagi natury ogólnej:

- Tytuł rozprawy doktorskiej „*Modelowanie złożonych systemów niepełnodostępnych*” jest krótki i dość ogólny. Także teza rozprawy nie wskazuje jakiego rodzaju systemy są rozważane w rozprawie. Moim zdaniem w tytule rozprawy oraz w tezie powinny się znaleźć bardziej szczegółowe informacje wskazujące na obszar, którego dotyczy rozprawa, tj. systemy teleinformatyczne.
- Teza rozprawy odnosi się do dokładności modeli („*Możliwe jest opracowanie na poziomie zgłoszeń modeli analitycznych o wysokiej dokładności dla wielousługowych złożonych systemów*”). Jednak w rozprawie nie przedstawiono miary mierzenia dokładności modeli. Porównanie modeli analitycznych do wyników uzyskanych za pomocą symulatora jest przedstawione jedynie w postaci wykresów pokazujących wyniki dla obu metod mających na osi x natężenie oferowanego ruchu. W mojej opinii zdefiniowanie miary różnicy między wynikami modeli analitycznych oraz wynikami badań symulacyjnych ułatwiłoby ocenę jakości opracowanych modeli analitycznych.
- W rozdziale 1.6.1 przedstawione są informacje za pomocą jakich zasobów definiowane są maszyny wirtualne (MW), w tym wymagana prędkość łącza sieciowego. Następnie w Tabeli 1.1 podane są przykładowe parametry maszyn wirtualnych oferowanych przez Microsoft. Jednak informacje podane w Tabeli 1.1 nie zawierają danych o wymaganej prędkości łącza sieciowego.
- Ruch rozważany w przykładach obliczeniowych był generowany losowo. Pewien niedosyt budzi fakt, że doktorant nie zastosował ruchu rzeczywistego lub ruchu semi-syntetycznego (wygenerowanego losowo, ale na podstawie wartości parametrów obserwowanych w rzeczywistych systemach). Moim zdaniem, zastosowanie ruchu rzeczywistego lub ruchu semi-syntetycznego podniosłoby wartość wyników przedstawionych w rozprawie. Zdaję sobie sprawę, że uzyskanie danych o rzeczywistym ruchu od dostawców usług chmurowych takich jak Microsoft lub Amazon jest bardzo trudne. Ale być może byłaby możliwość uzyskania danych o ruchu dla centrów danych działających na uczelniach wyższych w ramach centrów obliczeniowych.

Uwagi polemiczne:

- Tytuł rozprawy odnosi się do systemów niepełnodostępnych. Jednak w tezie rozprawy zabrakło odniesienia do systemów niepełnodostępnych, co moim zdaniem jest pewną niekonsekwencją.

- Przykłady obliczeniowe rozważane w rozprawie odnoszą się do systemów chmurowych o modelu IaaS. Jednak teza rozprawy nie zawiera informacji o systemach chmurowych.
- Na poszczególnych wykresach pokazujących wyniki stosowany jest różny zakres oferowanego ruchu, np. Rys. 1.8 vs. Rys. 1.10 (różnice występują także dla kolejnych wykresów). W rozprawie nie ma informacji wyjaśniających dlaczego stosowane są różne zakresy oferowanego ruchu.
- W rozprawie rozważane są systemy niepełnodostępne (co jest m.in. ujęte w tytule rozprawy). Jednak w mojej opinii w rozprawie zabrakło szerszego omówienia koncepcji niepełnodostępności w kontekście rozważanego przykład dotyczącego systemów chmurowych typu IaaS.

Uwagi szczegółowe:

- We wzorze (1.2) jest użyte oznaczenie c_i , które nie zostało wcześniej zdefiniowane.
- Rysunek 1.21 byłby moim zdaniem bardziej czytelny jeżeli zawierałby mniej serii danych, obecnie trudno analizować poszczególne wyniki.
- Drobne błędy językowe, np.:
  - Tabela 1.2 ostatnia kolumna "Dyks".
  - Str. 36 "Analiza wartości żądań w tabeli 1.7 wsakzuje".
  - Str 54 "Dzięki uwzględnieniu przyjętych aproksymacji".

8. Konkluzja

Recenzowana rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie jednoznacznie sformułowanego zagadnienia naukowego. Mgr inż. Michał Weissenberg wykazał w tej rozprawie w przekonujący sposób umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, a także ich prawidłowej i wnikliwej interpretacji. Wymienione powyżej uwagi ogólne, polemiczne oraz szczegółowe nie mają znaczącego wpływu na pozytywną ocenę rozprawy. W związku z powyższym uważam, iż przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska mgr inż. Michała Weissenberga spełnia wymogi zawarte w Ustawie dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r, nr 1669 z późniejszymi zmianami) oraz w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami) i wnoszę o dopuszczenie jej do publicznej obrony.